AVİM Yorum • No: 2017 / 80 • Ekim 2017

AVRUPA'DA GEÇTİĞİMİZ HAFTA (25 EYLÜL – 1 EKİM 2017)

Hazel ÇAĞAN ELBİR

Analist

Avrupa haberlerinde geçtiğimiz hafta öne çıkan başlıklar arasında Almanya seçimleri, sığınmacı sorunu, İspanyadaki gelişmeler, Brexit, terör, AB içindeki gelişmeler ve Türkiye AB ilişkilerine ilişkin gelişmeler dikkat çekmektedir.

Almanya Seçimleri

Alman gazeteleri, dün ülkede düzenlenen genel seçimin sonucunu "acı zafer" ve "tarihi kayıp'' gibi başlıklarla verdi.

Bild gazetesi, ''Başbakan'ın kabus gibi zaferi'' başlığını kullandığı haberde bundan sonra Almanya'yı kimin yöneteceği konusunda Başbakan Angela Merkel'in elinde "Jamaika" olarak adlandırılan CDU, FDP ve Yeşiller koalisyonu seçeneğinin bulunduğuna işaret etti.

Die Welt gazetesi de ''Birlik partileri güçlü kayıpta, SPD rekor düşüşte, AfD ise 3. büyük güç'' başlığını kullandığı haberinde, aşırı sağcı AfD'nin meclise girdiğine dikkati çekerek, Merkel'in önünde Jamaika koalisyonu seçeneğinin olduğunu yazdı.

Aşırı Sağ ve Almanya

Göçmen ve AB karşıtı aşırı sağcı Almanya için Alternatif Partisi'nin parlamentoya en büyük üçüncü parti olarak girmesiyle tüm dikkatler bu örgütlenmenin üzerinde toplandı.

İkinci Dünya Savaşından bu yana Alman parlamentosu ilk kez 0neo-nazi görüşlerini tolere eden bir partiyi bünyesinde barındıracak. Uzmanlar Almanyanın geldiği durumu tartışıyor.

Saksonya Eyaletinin başkenti Dresden AfDnin Hristiyan Demokratların ardından en çok oy aldığı şehir. Avrupanın İslamileşmesine karşı olan PEGİDA gösterileri de burada başlamış ve büyüyerek devam etmişti.

Seçimler sonrası ise Berlin, Frankfurt ve Kölnde AfD karşıtı protestolar gerçekleşti. Benzeri protestoların devamı gelecek mi bunu zaman gösterecek.

Alman Basını yeni hükümetin oluşumunun sancılı olacağı görüşünde. Frankfuter Allgemeine Zeitung gazetesinde olası koalisyon seçeneklerine dikat çekiliyor:

Hristiyan Birlik partileri, 1976dan bu yana iki istisna dışında yine Almanya Federal Meclisindeki en güçlü siyasi parti olmayı başardı. Şu andaki büyük koalisyonun küçük ortağı olan Sosyal Demokrat Partinin (SPD) seçmenler tarafından cezalandırılması sonucu Şansölye Merkel dördüncü defa aynı göreve gelebilecek. Bunun için CDU; Hristiyan Sosyal Birlik (CSU), Hür Demokrat Parti (FDP) ve Yeşillerden oluşan bir ittifakı oluşturmayı başarmalı. SPD ana muhalefet partisi olacağından CDUnun kalabilmesi için tek seçenek bu. Şansölyenin Yeşiller ile temas kurma konusunda bir çekincesi yok. Ancak federal düzeyde oy kaybetmiş olması ve önümüzdeki sene Bavyera eyaletindeki meclis seçimleri sebebiyle CSU için aynı şey söz konusu değil. Bir CDU/CSU-FDP-Yeşiller ittifakı, olur da kurulabilirse, mucizevi bir şekilde doğmak yerine sancılı bir şekilde doğacak.

Sığınmacı Sorunu

Geçtiğimiz hafta Fransa'nın başkenti Paris ve çevresinde üç yeni sığınmacı kabul merkezi kurulacağı bildirildi.

Paris'in de içinde bulunduğu Ile-de-France'ın Valisi Michel Cadot, France Bleu radyosuna yaptığı açıklamada, Paris'teki Porte de la Chapelle sığınmacı kabul merkezinin yoğun olması nedeniyle yeni merkezlere ihtiyaç duyulduğunu belirtti.

Halen pek çok sivil toplum örgütü ve Paris Belediye Başkanı Anne Hidalgo, hükümeti, sığınmacıların içinde bulunduğu kötü koşullar dolayısıyla eleştiriyor.

Yunanistan

Avrupa Konseyinin hazırladığı raporda Yunanistan'da sığınmacıların "insanlık dışı" koşullarda yaşadığına dikkat çekilerek, Yunan polisine kötü muamele suçlamasında bulunuldu.

Yunanistan sığınmacıların yaşam koşulları konusunda daha önce de Avrupa Konseyi İnsan Hakları Komiseri Nils Muiznieks tarafından eleştirilmişti. Muiznieks bu yıl Nisan ayında Yunan hükümetine gönderdiği mektupta, sığınmacıların yaşam koşullarının ivedilikle iyileştirilmesi ve polisin sığınmacılara kötü muamelede bulunduğuna dair iddiaların üzerine gidilmesini talep etmişti.

İtalya

İtalya'da aşırı sağcı partiye mensup Rovigo Belediye Başkanı Bergamin, güvenlik için sığınmacılara elektronik bileklik takılmasını önerdi.

Güneyde Akdeniz'i geçerek İtalya'ya gelen göçmenlerin ulaştığı ilk noktalardan olan Augusta kentinin Belediye Başkanı Cettine Di Pietro ise Adnkronos ajansına yaptığı açıklamada, Bergamin'in önerisini "provokasyon" olarak değerlendirdi. Di Pietro söz konusu önerinin evrensel insan haklarına aykırı bir uygulama olacağını kaydetti.

Öte yandan IPSOS araştırma şirketinin çalışmasına göre, her 10 İtalyandan 7'sinin ülkede çok fazla göçmen olduğunu düşündüğünü ve araştırmaya katılanların yüzde 43'ünün ülkede iş bulamamanın başlıca sebebi olarak göçmenleri gördüğü belirtildi.

İspanyadaki Gelişmeler (Katalonya – Referandum – İspanya)

Geçen hafta İspanya'nın Katalonya özerk bölgesinde 1 Ekimde yapılması planlanan bağımsızlık referandumunu engellemek için girişimlerini devam etti. İspanya hükümet sözcüsü, Katalonya polisinin Cuma gününden itibaren seçim lokallerinin kontrolünü üstleneceğini duyurdu. Başsavcılık da Katalonya polisine seçim lokallerinden sorumlu olan kişilerin tespit edilmesi, açılacak lokallerin kapatılması ve pazar gününe dek gözetim altında tutulması talimatını verdi.

Rajoy'un referandum nedeniyle Cuma günü Estonya'nın başkenti Tallinn'de yapılacak AB liderler zirvesine katılmayacağı belirtiliyor. Madrid hükümeti, Vatikanı da bağımsızlık referandumu konusuna karışmaması yönünde uyardı. Medyaya, yaklaşık 400 Katalan rahip ve kilise görevlisinin Papa Françeskoya başvurarak bağımsızlık referandumu için destek istediği yönünde haberler yansımıştı.

Katalonya'da yasa dışı ilan edilmesine ve müdahalelere rağmen yapılan referandum sona erdi.

İspanya Başbakanı Mariano Rajoy, referandumun sona ermesinin ardından Başbakanlık konutunda düzenlediği basın toplantısında, yasadışı referandum ve çıkan olayların sorumlularının yasaları çiğneyenler olduğunu söyledi.

Rajoy, "Biz sorumluluğumuzu yerine getirdik. Her zaman söyledik ama bizi dinlemediler. Yasadışılıklarını terk etmeleri için çok fırsatları oldu ama bir kere olsun bile denemediler." diye konuştu.

Olası bir tek taraflı bağımsızlık ilanına karşı da Katalonya yerel yönetimine çağrı yapan Rajoy, "Umarım bu kez bizi dinlerler ve hatalarında ısrar etmezler. Onları hiçbir yere götürmeyecek olan bir yolda yeni adımlar atmazlar." ifadelerini kullandı.

Brexit

İngilterenin Avrupa Birliği üyeliğinden çıkmasını protesto eden yüzlerce kişi, İşçi Partisinin Brigtonda düzenlediği kongrede gösteri düzenlendi.

İngiltere ve Avrupa Birliği arasında devam eden Brexit müzakereleri bu hafta Brükselde yapılacak. İngiltere, geçen sene haziran ayında yapılan referandumla üyelikten ayrılma kararı almıştı.

İngiltere'nin Avrupa Birliği'nden (AB) ayrılmasına (Brexit) ilişkin müzakerelerin 4. turu sona erdi.

Pazartesi günü başlayan 4. tur müzakerelerin tamamlanmasının ardından, AB Komisyonunun Brexit Başmüzakerecisi Michel Barnier ve İngilterenin Brexit Bakanı David Davis basına açıklamalarda bulundu.

Brexit müzakerelerinin 4. turunda tarafların "önemli adımlar attığını" belirten Davis, "Başbakan May'in Floransa'daki konuşmasının yarattığı ivme sayesinde önemli ilerleme kaydedildi." dedi.

Özellikle vatandaşlık hakları ve İrlanda konularına ilişkin birçok hususta anlaşma sağlandığını ifade eden Davis, AB'nin Avrupa Adalet Divanının yetkisine ilişkin endişelerini dikkatle dinlediklerini belirtti.

İki tarafın da belirsizlikten oluşan endişeleri gidermek için pragmatik davranması gerektiğini vurgulayan Davis, "İngiltere, Brexit sonrasında AB'nin güçlü bir arkadaşı ve ortağı olmak istiyor. Gelecek konusunda iyimserim." diye konuştu.

Brexit müzakerelerinin 5. turu 9 Ekim'de başlayacak.

May geçen hafta İtalya'da yaptığı konuşmasında "Ortaklarımızın, bizim ayrılma kararımız yüzünden mevcut bütçenin geri kalan döneminde daha fazla ödeme yapıp daha az katkı almaktan korkmalarını istemiyorum. Birleşik Krallık, üyeliği süresince bulunduğu taahhütlere sadık kalacaktır." ifadelerini kullanmıştı.

İngiltere, geçen yıl haziran ayında yapılan referandumla AB'den ayrılma kararı almış, 29 Mart'ta da Lizbon Anlaşması'nın 50. maddesini işleterek ayrılık sürecini resmen başlatmıştı. AB de 29 Nisan'da yaptığı özel zirveyle müzakerelerdeki ilkelerini belirlemişti.

Terör

Marsilya'da dün ana tren garında iki kadını bıçaklayak öldüren kişinin saldırıyı IŞİD adına yaptığı iddia edildi. IŞİD'e yakınlığıyla bilinen Amak internet sitesinden dün akşam saatlerinde yapılan açıklamada, saldırgan "asker" diye nitelendirilerek, saldırı üstlenildi.

Fransa'da son aylarda güvenlik görevlilerine yapılan saldırılarda da önemli artış kaydedildi. Eylül ayı ortalarında bir asker Paris metrosunda uğradığı bıçaklı saldırıdan yara almadan kurtulmuştu. Ağustos ayında ise Paris'in bir banliyösünde aracını bir grup askerin üzerine süren saldırgan altı askerin yaralanmasına sebebiyet vermişti.

Son iki yılda Fransa'da en az 239 kişi terör örgütü IŞİD'den ilham alan saldırganlar tarafından katledildi.

AB İçindeki Gelişmeler

Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron, Avrupa'nın geleceğine ilişkin yaptığı konuşmada AB'nin zayıf, yavaş ve verimsiz olmasından şikayet etti. Macron yeni bir Avrupa istiyor.

Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron, göreve seçildikten dört ay sonra Paris Sorbonne Üniversitesi'nde Avrupa'nın geleceğine ilişkin yaptığı konuşmada ABnin yakın geleceğine ilişkin planlarını kamuoyu ile paylaştı. Fransa Cumhurbaşkanı, "küreselleşmenin yaşandığı bir dönemde Avrupa'yı kendi içinden güçlendirmek ve stratejik olarak yeni bir dış rota belirlemek istediğini" söyledi.

Terörizmle mücadele kapsamında ise Macron özel bir "Avrupa Savcılığı" kurumu oluşturulması fikrini de ortaya attı. Macron ayrıca bu kapsamda AB için bir istihbarat teşkilatı akademisi ile sığınmacıların müracaatlarını hızlı bir biçimde sonuçlandıracak bir "Avrupa Sığınma Dairesi"nden söz etti. Macron ayrıca bir Avrupa sınır polisi biriminin gerektiğini de savundu.

AB devlet ve hükümet başkanları Estonya'nın başkenti Tallinn'de gayriresmi zirvede bir araya geldi. Zirvede Birlik'in geleceğine yönelik reform önerileri ve yol haritası masaya yatırıldı.

28 AB ülkesinin çıkarları arasında önemli farklar var ve reformlara sıcak bakıldığı da söylenemez. Ancak çoğu bazı şeylerin değişmesi gerektiğini kabul ediyor. Euro ve mülteci krizi, Britanya'nın ayrılma kararı ve Almanya için Alternatif partisinin üçüncü parti olarak Alman meclisine girmesiyle daha da belirginleşen Avrupa popülistlerinin yükselişi AB'yi önemli adımlar atmaya zorluyor.

Almanya Başbakanı Angela Merkel hem en tecrübeli, hem de en önemli üye ülkeyi temsil ettiği için en fazla nüfuz sahibi hükümet lideri sayılıyor. Ancak Merkel şimdiye kadar reformlarla ilgili düşüncelerini açıklamadı. Merkel'in Avrupa'daki sihirli formülü de "mümkün olanın yapılabileceği" şeklinde özetlenebilir. Gerçekleştirilebileceğine kanaat getirdiği hangi önerileri benimseyeceğini öğrenmek için Berlin'de yeni hükümetin kurulmasını beklemek gerekiyor.

Fransız Alstom ve Alman sanayi devi Siemensin demiryolu operasyonlarının birleşme kararının yankıları sürüyor.

Siemens demiryolu bölümünü Alstoma transfer ederken oluşacak yeni yapının yüzde 50 artı sembolik bir kaç hisse ile kontrolü Alman şirkette olacak: Siemens tepe yöneticisi Joe Kaeser de yeni şirketin Alman ve Fransız kültürünü koruyacağını belirtti:

Yeni Siemens Alstom ortak girişimi Fransız ve Alman köklerini koruyacak. Takvim olarak da hedefimiz işlemin 2018 yılı sonunda tamamlanması yönünde.

Yıllardır sert bir rekabet içerisinde olan iki şirket Çinli CRRC ve Japon Hitachinin atağa

kalkmasının ardından güçlerini birleştirme kararı aldı.

Yazar Hakkında :

Hazel Çağan-Elbir AVİM'de analist olarak çalışmaktadır. Çağan-Elbir, Atılım Üniversitesi Politik Ekonomi bölümünde doktora çalışmalarına devam etmektedir.

Atıfta bulunmak için: ELBİR, Hazel ÇAĞAN. 2026. "AVRUPA'DA GEÇTİĞİMİZ HAFTA (25 EYLÜL 1 EKİM 2017)." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Yorum No.2017 / 80. Ekim 02. Erişim Ekim 30, 2026. https://avim.org.tr/tr/Yorum/AVRUPA-DA-GECTIGIMIZ-HAFTA-25-EYLUL-1-EKIM-2017

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE
Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax**: +90 (312) 438 50 26
@avimorgtr
https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi
E-Posta: info@avim.org.tr
http://avim.org.tr

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır